

Posudek oponenta bakalářské práce

Jméno studenta: Martina Kopřivová Dis.

Jméno vedoucího: Mgr. Jana Poláčková

Jméno oponenta: Jakub Marek Ph.D.

Téma Práce: Motivace mužů bez přístřeší k ústavní léčbě závislosti na alkoholu v Psychiatrické nemocnici Bohnice

Cíl práce: Popsat ústavní léčbu závislosti na alkoholu v Bohnicích a představit výzkumy, které si kladli zjistit statistické údaje o léčbě, blíže popsat motivaci a postoje mužů bez přístřeší, které jí absolvují.

Slovní hodnocení bakalářské práce:

Tato práce má skvěle zvolené téma (alespoň dle názvu práce) a velmi úzce zaměřené a velmi jsem se těšil na její zpracování. Bylo také výhodou, že studentka pracuje v nemocnici a mohla donést velmi zajímavé údaje ze evidenčního systému HIPPO a dále popis jak funguje léčba PNB.

Dle mého názoru již samotný popis ústavní léčby a nebo zpracování dat ze systému Hippo by stačilo k uznání praktické části bakalářské práce. Na práci je bohužel vidět, že studentka si nedala příliš práce na metodice výzkumu a teoretická část je spíše encyklopedickým vysvětlení pojmů ohledně závislosti, kde není vidět spojitosti s praktickou částí.

Celkově práci chybí „červená nit“, která by propojovala jednotlivé části bakalářské práce a chybí mi zde diskuze a názor studentky kromě toho, že by ráda měla speciální ubytovací službu pro lidi se závislostí. Cíl výzkumu a ani zvolené metody k zjištění vůbec neodpovídá. Celkově metodické vedení práce je nevyhovující, ale chápu, že celkové zpracování práce, lze opravit z přehodnocení výzkumného cíle a lépe metodicky zpracovat již získané informace, proto bude záviset na obhajobě a na zodpovězených otázkách.

Stupeň splnění cíle: Nevyhovující

Cíle dle mého názoru nebyly řádně konzultovány s odborníky na výzkum a k získání popisu motivace k ústavní léčbě v nemocnici nebyly zvoleny vhodné metody (viz: polostrukturovaný rozhovor, kde se ptá na možnost vznik „mokrě“ služby pro lidi bez domova) a slabý počet respondentů. Studentka patrně měla se soustředit pouze na jedno téma. Celkově se bakalářská práce rozpadá. Takto nebyl cíl naplněn ve většině cílů. Nejblíže se podařilo dosáhnout cíle v popisu hospitalizace. Další cíle však naplnění nejsou a tomto ohledu nebyly zvoleny vhodné metody výzkumu.

Je vidět, že studentka si pohrávala se třemi cíli. Rozsah práce je takto vyhovující, ale díky rozplizlosti, nebylo ani jednoho cíle dosaženo. Cíle vzniku nové služby pro lidi bez domova se závislostí na alkoholu, zjištění motivů k ústavní léčbě u lidí bez

domova, dále popis léčbě závislosti na alkoholu by mohli samostatně vydat na dobrou bakalářskou práci. Výhodou studentky je přístup k velmi dobrým informacím (díky tomu, že pracuje v PNB), ale neprokázala schopnost zpracovat tyto informace do výzkumné práce úrovně bakalářského stupně.

Vyváženost práce a návaznost kapitol: Vyhovující

Teoretická část byla zpracována standardním způsobem, jelikož jde o široké témata jako je závislost na alkoholu a bezdomovectví, tak jsem se dočetl hlavně encyklopedické znalosti termínů okolo závislosti jako je popis různých fází závislosti či diagnostika závislosti. V rámci léčebných institucí jí chybí dovysvětlit například sociální službu následné péče. Celkově v oblasti závislosti vysvětluje mnoho termínů, které pak nemají souvislost v rámci praktické části (například: zmínka o motivačních rozhovorech, o Housing First apod). V rámci druhého tématu bezdomovectví zbylo méně stránek a například se zde nevěnuje příčinnosti mezi alkoholismem a bezdomovectvím. Na google-scholar po menší rešerši jsem našel 5 českých článků (bez počet zahraničních), které se fenoménem bezdomovectví v souvislosti alkoholismem zabývají. Jejich zpracování by možná jí pomohlo lépe zpracovat praktickou část. V rámci dobré návaznosti bylo by vhodné více věnovat propojení bezdomovectví a alkoholismu a dále se celkově věnovat procesu ústavní léčby. V rámci teoretické části mi přišli vysvětlování obecných termínů okolo závislosti nadbytečné.

Adekvátnost použitých metod: Nevyhovující

Viz výše. Adekvátnost metody byla vložena tím, že hlavní cíl byl rozdroben do nesesouvajících „podcílů“.

Popis léčby v PNB je sice popsán dobře, ale není zde uveden zdroj, kde studentka bere informace uvedené v popisu. Jde o přepis metodiky nebo popis, jak to vypadá na základě praxe nebo na základě rozhovorů s pracovníky? Nevím zda by tato část neměla být zařazena do teoretické části, protože jde o popis léčby nikoliv o hledání odpovědi na výzkumnou otázku. Ta zde položena ani není a popis se nedotýká se také cílové skupiny tedy lidí bez domova. Dovedu si představit, že by mohlo jít o popis bariér, které brání k rozhodnutí pro ústavní léčbu pro lidi bez domova.

Data ze systému Hippo jsou nejcennější informace, které jsem se zde dozvěděl, ale tyto data jsou zde ponechány bez jakékoliv diskuze a nejsou zařazeny do žádného výzkumného cíle. Je zmíněn pouze cíl: „odhalení užitečných dat“ viz strana 34. takový cíl velmi obecný a je plně nevyhovující.

Ohledně výzkumu velikost cílové skupiny respondentů s ohledem na dotazníkový charakter rozhovoru (viz příloha č. 2) nevyhovuje. Není zde vysvětlen sběr dat. Jak byly respondenti vybírány a proč nedošlo spíše k hloubkovým rozhovorům či kasuistikám, které by spíše odpovídali k nízkému počtu respondentů. Ve vzorku 5 respondentů nelze také operovat příliš s procenty ani nelze dojít relevantním závěrům.

Adekvátnost použitých metod hodnotím především jako nevyhovující vzhledem tomu, že zde chybí nebo spíše je dána do dvou odstavců (viz str. 34) a klasická struktura metodické části jako jsou: Výzkumný problém, cíle výzkumu, hypotézy (u kvantitativního výzkumu), popis cílové skupiny, popis sběru dat a analýza dat, a diskuze (která nebude jen zopakování analýzy) zde chybí.

Hloubka provedení analýzy: Vyhovující – nevyhovující

Jako viz výše. Asi bych se soustředil o jednu řádně metodicky uchopený výzkum s ohraničeným cílem. Jako vhodné varianty pro zpracování bych viděl: Popis hospitalizace vedenu metodou pozorování, řádněji uchopená analýza dat v systému Hippo, nebo hlubší rozhovory s méně klienty či naopak dotazníkové řešení u více respondentů.

Je však dobré, že studentka zvolila kombinované metody sběru dat i analýzy, ale jednotlivé tyto metody se nedotýkají jednoho tématu a proto se do hloubky nedostaneme ani u analýze motivace osob bez domova, popisu léčby závislosti v PNB a nebo u analýzy vhodnosti nové „mokrý“ služby pro lidi bez domova (nestačí se zeptat jen 5 bezdomovců v PNB, zda by takovou službu uvítali).

Úroveň formální: Výborně

K formální části nemám výhrad. Literatura byla zpracována dobře. V tomto ohledu preferuji spíše obsahovou část práce než formální.

Jazyková úroveň: Velmi dobře

Je vidět, že v částech a úvod a závěr není jazykově studentka úplně pevná.

Například:

„Všichni dotazovaní se aktuálně léčí vědomě se svou závislostí.“ (viz závěr)

„najdou se tací“ sousloví takoví lidé se pak objevuje častěji. (viz úvod)

Celkově: Vyhovují až nevyhovující v závislosti jak před porotou obhájí

Otázky:

Jak souvisí „mokrý“ služby pro lidi bez domova s motivací se léčit v PNB?

Jakým cílem práce souvisí a jaké závěry si máme vzít z analýzy dat ze systému Hippo?

Sdělte jaká je tedy motivace lidí bez domova se léčit v PNB a za jakých konkrétních dat vycházíte?

Kde a jak jste zjistila popis fungování léčby závislosti v PNB?

Jak souvisí bezdomovectví s alkoholismem a důvod, proč jste si vybrala tuto specifickou skupinu?

Proč si studentka nevybrala jen popis jak vypadá léčba závislosti v PNB, kde pracuje?

Závěr:

Studentka disponuje s velmi dobrými daty, ale neprokázala, že s daty umí pracovat. Je otázkou, zda to bylo dáno nedostatečnými dovednostmi nebo rychlostí, kterou chtěla mít bakalářskou práci hotovou. Zarážející chybějící nebo nedostatečně propracovaná metodická část, která by pomohla studentce se zorientovat v tom, o čem vlastně chce psát. Věřím, že má studentka rozsáhlé zkušenosti z terénu a jistě její práce je záslužná. Přeji jí hodně štěstí v její práci. V bakalářské práci se však má prokázat umění pracovat s daty. U studentky se ukázalo, že si vzala úzké téma, které vzala ze široka a nezbyl prostor pro zpracování tématu. V tomto ohledu mi to přijde jako promarněná příležitost. Například vhodné zpracování dat z HIPPA s ohledem na bezdomovectví jsou data, které nejsou úplně možné nikde sehnat, ale tyto data nebyly

dány do jakýkoliv souvislostí. Na druhou stranu je třeba také vzít v úvahu i jaká je úroveň dalších bakalářských prací a v tomto hodnotit objektivně, aby nedošlo k poškození studentky vzhledem k mému přísnějšímu pohledu na problematiku, ve které se dlouhodobě pohybují.

V Praze 27.12. 2022

Mgr. et Bc. Jakub Marek Ph.D.

Oponent práce